

STAȚIA 4. ANIMALELE ȘI PĂSĂRILE DIN PĂDURE

Suntem animalele din pădure, prietenii stârcului cenușiu!

În pădurea Zăval vă puteți întâlni oricând cu noi, animale sălbatice: mistrețul, pisica sălbatică, jderul, dihorul. Și chiar mult mai multe!

Unele sunt de interes vânătoaresc. Alăturat puteți vedea un observator de vânătoare în care vânătorii se adăpostesc și urmăresc vânatul, respectiv desfășoară acțiuni organizate conform legii.

Mistrețul (*Sus scrofa*) este un mamifer sălbatic omnivor, în general nocturn. În România populează pădurile, începând cu Delta și Lunca Dunării, până în desigurile Carpaților. Este colorat negru - cafeniu. Scoate sunete foarte asemănătoare celor ale porcilor domestici. Colindă în turmă pădurile și culturile agricole de la marginea acestora. Este vânat pentru trofeu și pentru carne. Poate ataca omul, de aceea întâlnirea cu aceste animale trebuie evitată. Râțul lung poate săpa și pământul tare. Este strămoșul porcului domestic.

Foto 4: mistreț în pădure

Pisica sălbatică (*Felis silvestris*) este o felină mică, nativă Europei, părții vestice a Asiei și Africii. Specia este carnivoră și se hrănește cu mamifere mici precum rozătoare, pasări și alte animale de mărime asemănătoare. Toate pisicile domestice provin din subspecia nord-africană - pisica sălbatică africană.

Indivizii sălbatici sunt cenușii sau bruni și au dungii negre și preferă pădurile liniștite, cât mai întinse, cu mulți arbori bătrâni și/sau hățișuri.

Cele mai dezvoltate simțuri sunt auzul și mirosul. Ca animal nocturn și de amurg, are ochii bine adaptați la văzul de noapte, dar departe de performanțele râsului.

Foto 5: pisica sălbatică

Voi, iubitorilor de natură, trebuie să știți că în rezervatie pot fi observate numeroase specii de păsări protejate, rar întâlnite în țara noastră: barza neagră - *Ciconia nigra*, ciocănitorea de stejar – *dendrocopos medius*, ciocârlia de pădure – *lullula arborea*, muscarul gulerat – *ficedula albicollis* sau vulturul șerpar – *circaetus gallicus*.

Barza neagră(*Ciconia nigra*)

Pasăre retrasă și sfioasă, și-a găsit habitat prielnic în Pădurea Zăval.

Ciconia Nigra preferă pădurile și zonele umede, mai greu accesibile oamenilor, areal în care așa-zisele berze țigănești zboară de voie, ferite de ochii curioșilor. Mai este cunoscută sub denumirile de stârc negru sau barza țigănească. Rudă apropiată cu barza albă (*ciconia ciconia*), barza neagră se diferențiază de cea albă prin penajul de culoare neagră (doar partea inferioară este albă), fiind de dimensiune puțin mai mică, dar și prin preferința acesteia pentru locurile retrase, neafectate de prezența umană.

Această specie migratoare este foarte rar întâlnită în țara noastră. Este răspândită în pădurile de câmpie și de dealuri aflate lângă marginea apelor.

Barza neagră are o talie foarte mare, cu penajul de culoare neagră și partea inferioară albă. Are ciocul, gâtul și picioarele lungi, cu o colorație roșie-portocalie puternică. Exemplarele tinere au ciocul negricios, iar picioarele gălbui. Nu are glas, clămpănește prin deschiderea și închiderea ritmică a ciocului. Are o lungime de 95–100 cm, anvergura aripilor 144–155 cm; cântărește 3 kg.

Se hrănește cu pești, dar și cu broaște, triton sau insecte mari. Cuibărește în arbori înalți și folosește cuibul foarte mulți ani, reparându-l an de an.

Foto 6 : barza neagra

Ciocanitoarea de stejar (*Dendrocopos medius*)

Ciocanitoarea este o pasăre de pădure, al cărui nume arată obiceiul de a lovi în scoarța copacilor. Ciocanitorile se cațără pe copaci și, cu o preocupare absolută, lovesc cu ciocul puternic, ce seamănă cu o daltă, cât e ziua de lungă. Cioc, cioc, cioc ...

Ciocanitoarea găsește insectele pe scoarță, dar mai ales sub scoarța copacilor. Ciocănește în coaja copacilor până ce simte că „sună a gol”. Bate până sparge scoarța, iar insectele care se ascund aici caută să iasă. Rand pe rand, ciocanitoarea le apucă cu ciocul. Din acest motiv, ciocănitorile sunt foarte utile silviculturii, nimicind un mare număr de insecte dăunătoare și creând condiții prielnice pentru existența altor organisme. Ciocanitoarea este un adevărat „medic” al pădurilor, fiind cunoscută și sub numele de "*doctorul copacilor*".

Toată ziua zboară din copac în copac și trăiesc aproape tot timpul în arbori, coborând rar pe pământ. Unele ciocanitori mai „aterizează” pe sol pentru a se hrăni cu furnici. Ele găresc musuroaiele cu ciocul, iar apoi, cu limba, scot afara furnicile și le mănâncă.

Este ușor de identificat, atât după sunetul pe care îl face atunci când lovește cu ciocul în copaci, cât și după penajul colorat. Ca majoritatea speciilor înrudite, penajul este alcătuit dintr-o combinație atractivă de alb, negru și roșu. Comparativ cu rudele sale are cel mai puțin negru pe față, cu dimensiuni între vrăbie și cioară. Este o pasăre mică, lungimea corpului este de 19,5-22 cm și are o greutate de 50-85 g. Anvergura aripilor este de circa 33-34 cm. Degetele picioarelor sunt de tip zigodactil, adaptate la cățărutul pe trunchiul arborilor.

Preferă pădurile bătrâne, cu copaci vechi, găunoși, atacați de insecte.

Deseori, în strădaniile lor de a-și căuta mâncarea sub scoarța copacilor, sapă galerii sau scorburi pe care alte păsări din pădure le folosesc pentru cuibărit.

Sunt cazuri când și mamiferele mici se adăpostesc în aceste scorburi, sau creează acolo depozite de mâncare.

Este o pasăre sedentară la noi, adică stă aici tot anul. Cuibăresc în scorburi și cavități pe care și le sapă în trunchiul arborilor. Femela depune în mod obișnuit 4-8 ouă (lunile aprilie și mai), pe care le clocesc ambii părinți, care vor hrăni puii împreună, până când aceștia pot să zboare. Puii devin zburători la 22-24 zile, dar rămân în jurul părinților încă 10 zile.

Daca ajungeți în pădure primăvara devreme, în luna martie veți sesiza că se fugăresc una pe alta și fac mult zgomot, asta pentru că sunt foarte teritoriale. Ciocănițoarea de stejar este o specie solitară, care apără teritoriile fixe ce variază între 3 și 25 ha. După ce delimitează teritoriul, acesta este apărat de ambii parteneri.

Foto 7 : ciocănițoarea de stejar

ȘTIAI CĂ?

- Ciocănițoarea este "echipată" cu un fel de cască de protecție, un cartilagiu între cioc și craniu, care o protejează împotriva traumatismelor produse de șocul lovirilor repetate în copac. O altă curiozitate este că deschide ochii doar între lovituri. În urma studiilor realizate de oamenii de știință, s-a stabilit că forța cu care aceasta lovește copacii este atât de puternică încât, dacă nu ar închide ochii, aceștia ar fi pur și simplu scoși.

TEMĂ DE LUCRU

- Urmărește cu atenție arborii din jur. Este foarte posibil să auzi și să vezi micile sau marile vietăți ale pădurii. Și, cu telefonul mobil, fotografiază sau înregistrează viața pădurii. Asta, așa, ca să ai o amintire de neuitat!

DIRECȚIE DE TRASEU

Mergi spre stânga pe potecă până la un stejar uscat și putregăios unde va fi stația următoare (numărul 5).

